

UNIVERZITA PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH

PROGRAM VZDELÁVANIA

Bádateľsky orientovaná výučba dejepisu

Program inovačného vzdelávania vytvorený v súlade s § 55 a 56 zákona č. 138/2019
Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení
niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s potvrdením
o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania, ktoré vydal
rektor Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach dňa 18.04.2023
pod evidenčným číslom IV-1/2023 s platnosťou do 17.04.2028,
obsahové zameranie:
profesijný rozvoj

Názov a sídlo	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach Šrobárova 2, 041 80 Košice Slovenská republika http://www.upjs.sk
IČO	00397768
Anotácia programu	Program vzdelávania pripravuje učiteľov druhého stupňa a učiteľov stredných škôl na konštruktivisticky orientovanú výučbu v dejepisnom vzdelávaní. Program pozostáva zo štyroch tematických oblastí, prostredníctvom ktorých účastníci vzdelávania získavajú poznatky o inovatívnych formách vyučovania na dejepise, práci s primárnymi historickými prameňmi a inými historickými zdrojmi vo vzdelávaní, efektívnom využívaní digitálnych nástrojov a umelej inteligencie na dejepise, rozvoji digitálnych kompetencií učiteľa a žiaka a rozličných formách hodnotenia žiakov. Vzdelávanie prebieha výhradne online formou.
Názov programu vzdelávania	Bádateľsky orientovaná výučba dejepisu
Odborný garant programu vzdelávania	prof. PaedDr. Martin Pekár, PhD.
Druh vzdelávania	inovačné
Rozsah vzdelávania	50 vyučovacích hodín a trvá najviac rok
Forma vzdelávania	kombinovaná – 50 h (z toho 26 hodín prezenčne/online formou a 24h dištančne)
Ciele vzdelávania	Hlavný cieľ: Inovovať profesijné kompetencie učiteľov dejepisu v súlade s pedagogickým konštruktivismom a využívaním ďalších inovatívnych foriem vzdelávania a hodnotenia žiakov na dejepise. Čiastkové ciele: • pochopiť potenciál konštruktivisticky orientovanej výučby dejepisu ako efektívnej cesty k skvalitneniu vzdelávania žiakov, prostredníctvom ktorej sa aktívnym učením rozvíjajú žiacke zručnosti a spôsobilosti pre 21. storočie, • získať poznatky o inovatívnych formách vyučovania dejepisu, ktoré podporujú aktívne učenie a rozvoj žiackych zručností a spôsobilostí, • mať prehľad o digitálnych kompetenciách (DigComp) a digitálnych kompetenciách pedagógov (DigCompEdu) a rozumieť dôležitosť ich rozvíjania v kontexte dejepisného vzdelávania, • osvojiť si metódy práce s primárnymi historickými prameňmi a inými historickými zdrojmi vo vzdelávaní, • efektívne využívať digitálne nástroje a nástroje AI v dejepise na podporu konštruktivisticky orientovanej výučby, • implementovať také formy hodnotenia žiakov v dejepise, ktoré reflektujú inovatívne prístupy k výučbe dejepisu a podporujú priebežné sledovanie pokroku žiaka s dôrazom na spätnú väzbu a sebareflexiu (formatívne hodnotenie).

Obsah vzdelávania	Vzdelávanie sa skladá zo 4 samostatných tém. Téma 1: Ako učiť bádateľsky? Predstavuje bádateľsky orientované vyučovanie (BOV) ako prístup, ktorý podporuje aktívne učenie žiakov prostredníctvom kladenia otázok, práce s prameňmi a samostatného objavovania. Účastníci sa naučia, ako vyhľadávať relevantné primárne historické pramene a iné historické zdroje vhodné do výučby. Zároveň si osvoja efektívne stratégie práce s týmito zdrojmi v rámci vyučovania, pričom sa kladie dôraz na rozvoj samostatnosti žiakov pri analýze a interpretácii školských historických prameňov. Skladá sa z troch prednášok a širokého spektra webinárov podľa vlastného výberu. K tejto téme prislúcha samostatné dištančné zadanie. Téma 2: Kde hľadať príklady dobrej praxe? Ponúka konkrétne inšpirácie a overené príklady z praxe, ktoré úspešne implementujú inovatívne metódy. Zameriava sa na zdieľanie zdrojov, spoluprácu a reflexiu vlastnej výučby. Skladá sa z dvoch prednášok a konzultácie s lektormi. K tejto téme prislúcha samostatné dištančné zadanie. Téma 3: Prečo implementovať digitálne nástroje do výučby dejepisu? Účastníci spoznajú výhody využívania digitálnych technológií a umelej inteligencie pri výučbe dejepisu pomocou konkrétnych príkladov. Táto téma ukazuje, ako moderné technológie a ich zaradenie do výučby podporujú motiváciu, kreativitu, historické myslenie a historické vedomie žiakov. Skladá sa z prednášky, a aspoň jednej konzultácie k vybranému digitálnemu nástroju a širokej škály webinárov podľa vlastného výberu. K tejto téme prislúcha samostatné dištančné zadanie. Téma 4: Ako hodnotiť BOV v dejepise? Venuje sa formatívnemu hodnoteniu a spôsobom, ako spravodlivo a efektívne hodnotiť bádateľské aktivity v dejepise. Dôraz sa kladie na spätnú väzbu, sebareflexiu žiakov a využitie rôznych foriem hodnotenia vrátane využitia digitálnych nástrojov hodnotenia a okamžitej spätnej väzby. Skladá sa z dvoch prednášok a webinárov k téme hodnotenia podľa vlastného výberu. K tejto téme prislúcha samostatné dištančné zadanie.
Cieľová skupina	Kategória pedagogických zamestnancov: • učiteľ dejepisu Podkategória: • učiteľ dejepisu druhého stupňa základnej školy • učiteľ dejepisu strednej školy

Získané profesijné kompetencie absolventa programu vzdelávania	Absolvent programu inovačného vzdelávania získa na výkon pedagogickej činnosti nasledujúce profesijné (odborné a odborovo-didaktické) kompetencie: • Schopnosť implementovať konštruktivisticky orientovanú výučbu na dejepise, ktorá podporuje aktívne učenie a rozvoj žiackych zručností. • Znalosť metód práce s primárnymi historickými prameňmi a inými historickými zdrojmi vo vzdelávaní. • Schopnosť efektívne vyhľadávať a využívať primárne historické pramene a iné historické zdroje na hodine dejepisu. • Efektívne využívať digitálne nástroje a nástroje umelej inteligencie na podporu výučby dejepisu. • Schopnosť rozvíjať a prakticky uplatňovať digitálne kompetencie v súlade s rámcami DigComp a DigCompEdu v kontexte výučby dejepisu. • Schopnosť implementovať rôzne formy hodnotenia žiakov, ktoré reflektujú inovatívne prístupy k výučbe dejepisu.
Opatrenia na zabezpečenie kvality	<i>Opatrenia na zabezpečovanie kvality obsahu vzdelávania, priebehu vzdelávania a ukončovania vzdelávania:</i> a) požiadavky na pedagogického zamestnanca pri zaradení na vzdelávanie Na inovačné vzdelávanie bude zaradený pedagogický zamestnanec v uvedenej kategórii a podkategórií, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 173/2023 Z. z. a má minimálne 1-ročnú pedagogickú prax. Uchádzač má mať základné vedomosti a zručnosti z práce s DT. Aktuálne pokyny ku inovačnému vzdelávaniu budú pre pedagogických zamestnancov zverejňované na webovej stránke poskytovateľa. Prihlasovanie na inovačné vzdelávanie sa realizuje vyplnením on-line prihlášky na webovej stránke poskytovateľa, ktorú pedagogický zamestnanec doručí v písomnej podobe na adresu poskytovateľa podľa aktuálnych pokynov. Súčasťou prihlášky je potvrdenie riaditeľa školy, resp. zriaďovateľa o správnosti uvedených údajov v prihláške vrátane zaradenia zamestnanca do kategórie alebo podkategórie. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca, posúdi oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží, poskytovateľ. Oznámenie o zaradení alebo nezaradení na inovačné vzdelávanie bude uchádzačom oznámené písomne najneskôr 10 dní pred začatím vzdelávania. b) personálne zabezpečenie vzdelávania a požiadavky poskytovateľa na odbornosť personálneho zabezpečenia

	Personálne zabezpečenie bude v súlade s §55 a §56 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Kvalifikačné predpoklady, lektorské skúsenosti a odborné požiadavky na lektorov budú požadované v takej miere, ktorá bude predpokladom kvality poskytnutého vzdelávania. Lektorský tím bude pozostávať zo zamestnancov poskytovateľa inovačného vzdelávania v oblasti humanitných vied a rozvoja digitálnych kompetencií. Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 55 ods. 6 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. c) materiálne, technické a informačné zabezpečenie vzdelávania <u>Technické a informačné zabezpečenie:</u> Prezenčná časť vzdelávania bude prebiehať online. Všetky študijné materiály budú pre účastníkov vzdelávania online prístupné počas trvania vzdelávacieho programu. Realizácia dištančnej časti vzdelávania (asynchrónna forma) a online vzdelávania (synchrónna forma) bude zabezpečená s podporou MS Teams. <u>Finančné a materiálne zabezpečenie:</u> Náklady spojené so vzdelávaním budú financované v súlade s § 63 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Náklady na realizáciu vzdelávacieho programu predstavujú 200 € na 1 účastníka. Súčasne musia byť dodržané ustanovenia zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Účastníkom, ktorí sú zapojení do národného projektu Digitálna transformácia vzdelávania a školy, je vzdelávanie v plnej výške hradené z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu (ESF+) v rámci Programu Slovensko. d) podmienky ukončenia vzdelávania Spôsob ukončovania inovačného vzdelávania podľa § 56 odsek 1 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bude formou záverečnej prezentácie pred trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorej predsedu a ďalších členov vymenuje štatutárny orgán poskytovateľa.
--	--

	<u>Požiadavky na ukončenie:</u> • absolvovanie najmenej 80 % stanoveného počtu hodín vyučovaných synchrónne formou, • vypracovanie a odovzdanie všetkých výstupov dištančnej formy (asynchrónna forma) vzdelávania definovaných v časti Obsah vzdelávania, • vypracovanie a pred skúšobnou komisiou obhájenie záverečnej prezentácie. Záverečná prezentácia reprezentuje úroveň vo vzdelávacom programe získaných vedomostí a zručností účastníka. Jej obsahom bude predstavenie bádateľsky orientovanej vyučovacej jednotky s prvkami konštruktivizmu, v ktorej účastník preukáže využitie digitálneho nástroja a formatívneho hodnotenia vo svojej pedagogickej praxi. Záverečná prezentácia bude mať formu PowerPoint prezentácie alebo prezentácie v inom prezentačnom programe. Časový rozsah záverečnej prezentácie je približne 15 minút. Šablóna k záverečnej prezentácii bude účastníkom dostupná od začiatku vzdelávania. Záverečná prezentácia musí byť originálna, vytvorená autorom pri dodržaní pravidiel práce s informačnými zdrojmi, nesmie mať charakter plagiátorstva, nesmie narúšať autorské práva iných autorov.
Odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu	prof. MUDr. Daniel Pella, PhD. rektor